

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาโรงเรียน
วัดบางนาออก เขตบางนา กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย : พระเลื่อน อมโร (สิงห์เจริญ)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู พธ.บ., M.A., Ph.D.

: ผศ.ดร. สีน งามประโคน พธ.บ., M.A., Ph.D.

: ผศ.ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย พธ.บ., M.Ed., Ph.D.

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาโรงเรียนวัดบางนา
ออก เขตบางนา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ๒) เพื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา
พระพุทธศาสนา ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา
โรงเรียนวัดบางนาออก เขตบางนา กรุงเทพมหานคร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ดำเนินการวิจัยเป็น
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ -๖ โรงเรียนวัดบางนาออก จำนวน ๒๒๗ คน สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-Test)
เพศ อายุ ชั้นเรียนของนักเรียน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการศึกษา

๑. **ด้านการศึกษาหลักสูตร** นักเรียนให้ความสำคัญหลักสูตรการเรียนรู้อยู่ในระดับ
มาก เนื้อหาวิชาสอนมีความเหมาะสมและวิชาส่งเสริมคุณภาพในการดำรงชีวิต

๒. **ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้** นักเรียนเห็นว่าครูมีการแจ้งจุดประสงค์
การเรียนรู้ให้นักเรียนรู้ก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง ตรงกับความต้องการเรียนรู้และส่งเสริมให้
นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๓. **ด้านการจัดทำแผนการสอน** นักเรียนเห็นว่าครูมีจัดทำแผนการสอนตรงกับ
มาตรฐานตัวชี้วัด ของหลักสูตร วางแผนการสอนอย่างต่อเนื่องประจำทุกสัปดาห์

๔. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเห็นว่าครูให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และตรงตามมาตรฐานตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางเนื้อหากิจกรรมสอดคล้องกับหลักสูตร ก่อนเรียนมีการฝึกสมาธิก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง

๕. ด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนเห็นว่าครูให้ความสำคัญการวัดและประเมินผล ตรงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖. ด้านข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาโดยภาพรวม ๕ ด้าน ตาม เพศ อายุ ชั้นเรียน นักเรียนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ๐.๐๕

๗. แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ควรมีการปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านเทคนิควิธีการนำเสนอการจัดกิจกรรมตลอดถึงสื่อการเรียนการสอนไม่ค่อยทันสมัยน่าสนใจควรใช้ระบบ IT สอนให้ทันสมัยน่าสนใจ มีเกมคุณธรรม เชิญวิทยากรพิเศษบรรยาย เรื่อง พระพุทธศาสนาและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพระพุทธศาสนาเพื่อได้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

Thesis Title : An Activities for Learning and Teaching on Buddhist Subject
Wat Bangnanok Bangna District Bangkok.

Researcher : Phra Luean Amaro (Singcharoen)

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Advisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Somsak Boonpoo B.A., M.A., Ph.D.

: Asst.,Prof. Dr. Sin Ngamprakhon B.A., M.A., Ph.D.

: Asst.,Prof. Dr. Suddhipong Srivichai B.A., M.ED., Ph.D.

Date of Graduation : January 30, 2013

Abstract

The title research is an activities for learning and teaching on Buddhist subject Wat bangnanok Bangna district Bangkok. There are 3 main objectives: 1) to study the activity of learning and teaching on Buddhist subject 2) to compare the activity of teaching and learning on Buddhist subject and 3) to study the suggestion of the activity of learning and teaching on Buddhist subject at Wat Bangna School, Bangna, Bangkok. The samples groups for the study were students at 4 -6 level of the primary school .They are 227 students .The statistical analysis used to determine the frequency, percentage, standard deviation and t-test, the One-way analysis of variance (One Way NOVA (F-Test)).

The study research were as follows:

1. The course of learning : students have been focused on learning at a high level. The material contents are appropriate and quality of life subject .

2. The purpose of learning : The students attitude that the teacher had taught the purpose of learning to students know before teaching it as they Need and promote students learning can be applied in the process of learning by themselves.

3. Teaching plan : Students have focused that teachers have teaching plan Standardized indicators of course .The teachers have a plan to practice meditation before learning every week.

4. learning and Teaching activities : Students have commented that teachers have focused on the teaching and learning activities at a high level and compliance indicators in the core curriculum activities aligned with course content. Previous studies have practiced meditation before learning all the time.

5. Measurement and evaluation: students have commented that teachers have focused on measurement and evaluation following the Standardized indicators core curriculum of basic education.

6. Comparison of students opinion with learning activities for teaching Buddhist subject as overall by gender, age, class . Students are not significantly different at 0.05.

7. The suggestion of learning and teaching activities on Buddhist subject : It Should be improved teaching and learning activities on Buddhist subject. Technical presentations of activities including media education are not modern. It should be used IT system for teaching and interesting morale games ,invite speakers for lectures on Buddhism and contribute students to participate in activities Buddhism for a guide in daily life.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้ตั้งความประสงค์ เพราะความเมตตาอนุเคราะห์จากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุกท่านเมตตาแนะนำ ซึ่งประกอบด้วย ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู, ผศ.ดร.สิน งามประโคน และผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขด้วยดีตลอดมา จึงเจริญพรขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัยอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการยืมหนังสือเพื่อนำไปดำเนินการรวบรวมข้อมูล ให้ความรู้วิทยาการประสบการณ์ ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา คุณความดีใด ๆ อันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ช่วยเป็นกำลังใจและผู้มีอุปการคุณทุกท่านให้ประสบความสำเร็จในชีวิต และผู้วิจัยขอโอกาสขอบคุณทุก ๆ ท่าน มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณพระมหาทวี มหาบุญโญ, ผศ.ดร.ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ โยมพ่อ-แม่ ญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกรูป/คน ผู้อำนวยความสะดวก รองผู้อำนวยกาและครู นักเรียนโรงเรียนวัดบางนานนอก ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีให้แก่ผู้วิจัย

พระเลื่อน อมโร (สิงห์เจริญ)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ	๗
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม	๘
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้	๑๙
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	๒๔
๒.๓.๑ ด้านการศึกษาหลักสูตร	๒๕
๒.๓.๒ ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	๓๖
๒.๓.๓ ด้านการจัดทำแผนการสอน	๔๑
๒.๓.๔ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	๔๔
๒.๓.๕ ด้านการวัดผลและประเมินผล	๕๗
๒.๔ แนวทางการจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนา	๖๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๒.๕ ประวัติโรงเรียนวัดบางนาคนอก	๖๘
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗๐
๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๗๙
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘๐
๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๘๐
๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๑
๓.๓ การสร้างมื่อในการวิจัย	๘๑
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๒
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๓
๓.๖ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	๘๓
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	๘๔
๔.๑ การศึกษาข้อมูลแบบสอบถามทั่วไปของนักเรียน	๘๔
๔.๒ การศึกษาข้อมูลความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาพระพุทธศาสนา	๘๖
๔.๓ การศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยภาพรวม จำแนกตาม เพศ อายุ หาค่าความแปรปรวนแบบ One-Way ANOVA	๙๒
๔.๔ การศึกษาข้อมูลแบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาพระพุทธศาสนา	๙๕
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๙๗
๕.๑ สรุปผลการศึกษา	๙๗
๕.๒ การอภิปรายผล	๑๐๐
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๐๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	๑๐๗
ภาคผนวก	๑๑๒
ภาคผนวก (ก) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๑๓
ภาคผนวก (ข) รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๑๒๐
ภาคผนวก (ค) หนังสือติดต่อกับหน่วยงานราชการเพื่อขออนุญาต แจกแบบสอบถาม	๑๒๗
ประวัติผู้วิจัย	๑๓๐

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ แสดงระดับพฤติกรรมและตัวอย่างคำกริยาที่ใช้	๓๗
๒.๒ แสดงระดับพฤติกรรมและตัวอย่างคำกริยาที่ใช้	๓๘
๓.๓ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๘๐
๔.๔ จำนวนคำร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำแนกตาม เพศ	๘๔
๔.๕ จำนวนคำร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำแนกตาม อายุ	๘๕
๔.๖ จำนวนคำร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำแนกตาม ชั้นเรียน	๘๕
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยภาพรวม	๘๖
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการศึกษาหลักสูตร	๘๗
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	๘๘
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการจัดทำแผนการสอน	๘๙
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๙๐
๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ด้านการวัดและประเมินผล	๙๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

๔.๑๓	ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยภาพรวม ตามเพศ	๙๒
๔.๑๔	ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยภาพรวม เปรียบเทียบรายคู่ ตามอายุ	๙๓
๔.๑๕	ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยภาพรวม ตามระดับชั้นเรียน	๙๔
	ผลการศึกษาข้อมูลแบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	๙๕

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

๒.๓ กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

๗๙